

Notat
17. september 2020

FORSLAG TIL ARBEJDSPROGRAM

Baggrund

Hovedbestyrelsen fremlægger hermed forslag til ni mulige indsatsområder, der kan indgå i Cyklistforbundets arbejdsprogram for 2021. De ni indsatsområder skal debatteres på landsmødet og efter debat og afstemning reduceres til i alt tre indsatsområder, som landsmødet vurderer skal have et særligt fokus i 2021.

Den altoverskyggende udfordring i det kommende år er genopretning af økonomien, og for at sikre den fornødne arbejdsro i sekretariatet til det arbejde har hovedbestyrelsen valgt at næste års cykelfaglige arbejdsprogram kun skal bestå af tre indsatsområder. Det hindrer ikke at der også bliver arbejdet med de øvrige punkter, men de tre valgte områder vil få ekstra opmærksomhed fra såvel sekretariat som hovedbestyrelse og afdelinger.

Sidste år valgte de delegerede fem indsatsområder, da der var stemmelighed mellem to:

- Cykling som middel til bedre folkesundhed
- Cykling som bidrag til et bedre klima
- Øget fokus på unges cykelvaner
- Sikkerhed
- Øget fremkommelighed

En del af disse indsatser er gentaget i forslagene for næste års fokus, eftersom indeværende år på mange måder har været anderledes end forventet, og det ikke har været muligt at arbejde så fokuseret på alle områder, som ønsket. Og både klima og folkesundhed er fortsat meget centrale samfundsudfordringer ikke mindst med fremkomsten af corona.

Herudover kommer Cyklistforbundet til at arbejde nærmere med rådgivning og engagering af virksomheder i cykelsagen gennem rådgivningscentret Cykelvæksthuset, så et indsatsområde omkring virksomheder ville give god synergi. Det samme gælder virksomheders brug af ladcykler til varetransport og andre forretningsmæssige forhold, der ligeledes er en del af rådgivningscentret område.

Tour de France starten er som bekendt udsat til 2022, men 2021 vil være et forberedelsesår, og at start- og slutbyerne vil fortsætte deres planlægning. Et muligt indsatsområde i 2021 vil derfor kunne være Grand Départ og relationen til hverdagscyklingen, så Cyklistforbundet så vidt muligt er eksponent for den fortælling.

I 2021 er der kommunalvalg i november, og der vil derfor i det kommende år være stor politisk bevågenhed på det kommunale niveau og en anledning til at skruer op for fokus på det lokale politiske arbejde.

Alt i alt udgør følgende ni indsatsområder hovedbestyrelsens forslag til arbejdsprogram 2021:

1. Unge
2. Fremkommelighed
3. Sikkerhed
4. Virksomheder og medarbejdere
5. Ladcykler til varetransport
6. Cykling som sund transportform
7. Tour de France og hverdagscykling
8. Cykling og den grønne omstilling
9. Kommunalpolitikere og kommunale forvaltninger

Proces

I stil med tidligere vil afstemningen om arbejdsprogrammets indsatsområder foregå ved, at hver stemmeberettiget ved ankomst til landsmødet modtager tre klistermærker, der i løbet af landsmødet placeres på afstemningsplancher med de foretrukne indsatsområder. Den præcise procedure udformes, så der tages behørig hensyn til afstand mv.

Der gøres opmærksomt på, at hensigten med afstemningsformen er, at der afgives max én stemme pr. indsatsområde pr. stemmeberettiget. Det er ikke hensigten, at alle tre mærkater placeres på samme indsatsområde.

Forslag til indsatsområder

1. Øget fokus på unges cykelvaner

Billigere mikrobiler, nedsat aldersgrænse for kørekort og lange afstande til uddannelse får alt for mange unge til at vælge cyklen fra. Cyklistforbundet vil i 2021 sætte særlig fokus på at få flere unge til at få øjne op for cyklens mange fordele.

Dette indsatsområde kan eksempelvis løftes i form af:

- Afdelinger: Lave eller deltage i arrangementer på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser (studiestartsmesser mv.), tænke i arrangementer og kommunikationsformer der appellerer til unge mv.
- Hovedbestyrelsen: Arbejde på at fastholde/rekruttere unge hovedbestyrelsesmedlemmer og lade dem optræde som Cyklistforbundets repræsentanter i relevante sammenhænge for at tale i øjenhøjde med unge.
- Sekretariat: Styrke den faktuelle viden om unges cykelvaner, kommunikere målrettet til unge/studerende, undersøge muligheder for finansiering af landsdækkende ungekampagne mv.

2. Øget fremkommelighed

Det skal være nemmere at vælge cyklen som det oplagte transportmiddel i hverdagen. Et vigtigt skridt på vejen er god fremkommelighed og sikre at cyklister har mulighed for at

holde deres flow. Noget af det, der sikrer fremkommeligheden, er grøn bølge, vigepligt for biler frem for cykler, velholdt og sammenhængende cykelinfrastruktur -også på større broer og i forbindelse med byudvikling og nye boligområder. Ligeledes vil fremkommeligheden øges, hvis det gøres lettere og billigere eller endda gratis at medtage cykler i offentlig transport og på færger, som det med succes blev afprøvet som led i hjælpepakkerne under COVID19.

Dette indsatsområde kan eksempelvis løftes i form af:

- Afdelinger: Pege på forbedringsmuligheder i områdets infrastruktur eller muligheder for kombinationstransport, samle lokal opbakning til forandring eksempelvis via sociale medier, events eller happenings der sætter fokus på konkrete problemer. Bakke op hvis lokale uden for medlemskredsen italesætter problemer med bestemte strækninger. Afgive høringssvar ifm. kommunale infrastruktur/mobilitetsplaner mv.
- Hovedbestyrelsen: Arbejde for udarbejdelsen af en række forslag til cykelvenlig revision af Færdselsloven, sikre videndeling på tværs af organisationen om ideer til events, høringssvar mv. Tage initiativ til samarbejde på tværs af lokalafdelinger ifm. cykelmedtagning i regionale/tværkommunale transportselskaber. Bidrage til at cykelinfrastruktur og cykelmedtagning tænkes med i debatten om større anlægsarbejder, letbaner mv.
- Sekretariat: Fortsætte arbejdet for oprettelsen af ny og stor statslig cykel-pulje til medfinansiering af kommunal cykelinfrastruktur, fremhæve effekten af gratis færger til cyklister, gå i dialog med relevante parter forud for større anlægsarbejder, opretholde løbende dialog med Vejdirektoratet, DSB og andre relevante myndigheder om generelle problematikker.

3. Sikkerhed og tryghed

Der er stadig alt for mange cyklister, der mister livet eller kommer alvorligt til skade i trafikken: I perioden 2015-2019 var 15 % af de trafikdræbte og 29% af de alvorligt tilskadede cyklister. De fleste ulykker med cyklister sker i byområder og kryds, men opmærksomheden skal også rettes mod ulykker, hvor cyklister påkøres bagfra, ligesom antallet af højresvingsulykker desværre ikke falder. Cyklistforbundet vil gennem arbejdet i bl.a. Rådet for Sikker Trafik, Færdselssikkerhedskommissionen og egne initiativer sætte endnu mere fokus på sikkerheden for cyklister, herunder også sikkerheden for el-cyklister. Fokus vil bl.a. være på sikker infrastruktur og bilernes fartgrænser på strækninger, hvor der færdes cyklister.

Dette indsatsområde kan eksempelvis løftes i form af:

- Afdelinger: Indgå i dialog med kommunen og politiet om forbedring af usikre steder i lokalområdet; f.eks. i forlængelse af Cyklistforbundets egne opgørelser af 'sorte pletter'. Arrangere information om og prøveture af el-cykler i samarbejde med lokale cykelhandlere. Indgå i lokal debat om trafiksikkerhed for cyklister; ikke mindst på børns skolevej.
- Hovedbestyrelsen: Fremhæve nødvendigheden af at sikkerhed for cyklister øges. Bistå afdelinger og repræsentanter med formidling af ideer til lokale aktiviteter.

- Sekretariat: Deltage i kampagnearbejde med andre relevante aktører. Afsøge mulighederne for at indgå i projekter i forhold til at øge el-cyklisteres sikkerhed. Sikre en nuanceret stemme i debatten om f.eks. lovpligtig brug af cykelhjelm, refleksest, 1,5 m. afstand, høretelefoner

4. Virksomheder og medarbejdere

Arbejdspladser landet over danner rammen for en væsentlig del af den daglige transport. Både i form af den transport til og fra arbejde og arbejdsmæssige ærinder i løbet af dagen. Derfor har virksomhederne et væsentlig medansvar for at sikre, at flere bruger cyklen som transportmiddel i hverdagen. Vanskeligt kommer ikke af sig selv, og derfor vil Cyklistforbundet arbejde for at understøtte virksomhederne fokus på cykling som det naturlige valg i hverdagen.

Dette indsatsområde kan eksempelvis løftes i form af:

- Afdelinger: Samarbejde og dialog med lokale virksomheder om arrangementer for medarbejder f.eks. i form af cykelture i nærområdet, pop-up værksted mv.
- Hovedbestyrelsen: Understøtte sekretariatets samarbejde med forskellige typer virksomheder, deltage i den offentlige debat med fokus på virksomhedernes mulighed for at påvirke transportvalg
- Sekretariat: Via det kommende rådgivningscenter yde kvalificeret rådgivning og information til virksomheder om, hvordan de kan støtte deres medarbejdere i at cykle mere. Afsøge de politiske muligheder for at skabe bedre skattemæssige rammer for medarbejdercykler.

5. Øget brug af el(lad)cykler til varetransport

Der er et stort uudnyttet potentiale i forhold til at anvende ikke mindst elcykler og elladcykler til varetransport og andre logistiske formål. I mange sammenhænge vil det betyde både hurtigere og langt mere klimavenlig logistik. Cyklistforbundet vil arbejde for at styrket fokus og videndeling på området, så udviklingen af denne transportform kan øges i de kommende år.

Dette indsatsområde kan eksempelvis løftes i form af:

- Afdelinger: Være opmærksom på og gå i dialog med kommunen og lokale virksomheder om oplagte logistiske områder, der kan klares helt eller delvist med cykel, arrangere debatarrangementer om emnet mv.
- Hovedbestyrelsen: Sikre videndeling af danske og internationale eksempler blandt afdelinger og øvrige medlemmer, følge udviklingen i ind- og udland.
- Sekretariat: Indsamle eksisterende viden og erfaringer fra andre lande og omsætte det til tilgængelig formidling til virksomheder, deltage i relevante faglige fora og debatter

6. Cykling som sund transportform

Inaktivitet er efter rygning den største årsag til for tidlig død. Fysisk aktivitet har beviseligt en positiv effekt på såvel fysisk som mental sundhed og dermed på trivsel for den enkelte. I en tid, hvor verden er præget af COVID19, er cykling i endnu højere grad det oplagte, sunde transportvalg; både som bidrag til fysisk aktivitet som kan gennemføres uden nærkontakt og som et alternativ til tætpakket offentlig transport i myldretiden. Cyklistforbundet vil i endnu højere grad fremhæve og tydeliggøre, hvordan cykling kan bidrage til bedre trivsel og sundhed for alle.

Dette indsatsområde kan eksempelvis løftes i form af:

- Afdelinger: Fremhæve sundhedsvinklen i dialog med kommune og medier, gennem lokale cykelture vise, at cykelture fortsat er sunde for både krop og sjæl og kan gennemføres forsvarligt med afstand og i små grupper, deltage i arrangementer som fx cykelture på Verdens Mentale Sundhedsdag, samarbejde med lokale sundhedsorganisationer mv.
- Hovedbestyrelsen: Italesætte cyklen som en del af løsningen på den stigende inaktivitet i samfundet. Bistå afdelinger og repræsentanter ifm. lokale aktiviteter og sikre videndeling og ideer på tværs af organisationen.
- Sekretariat: Arbejde for at sikre hverdagscyklisme en synlig plads i debatten om en eventuel ny folkesundhedslov, afsøge muligheder for at indgå i projekter og samarbejder på folkesundhedsområdet, indtænke en tydelig sundhedsvinkel i eksisterende aktiviteter, indgå i tæt dialog med forvaltning og beslutningstagere på sundhedsområdet.

7. Tour de France og hverdagscykling

Da Danmark blev udvalgt til startland for Tour de France var det med henvisning til den stærke danske hverdagscykelkultur. Det er derfor en oplagt anledning til at sætte fokus på hverdagscyklingen og øge danskernes bevidsthed om, at cykelkulturen er under pres og skal passes på for ikke at udvandes. Tour de France kommer til Danmark med et års forsinkelse, men hovedparten af forberedelserne til Grand Départ vil foregå i 2021. Cyklistforbundet vil bruge Tour-starten i Danmark som løftestang for at styrke borgernes bevidsthed om den unikke danske cykelkultur.

Dette indsatsområde kan eksempelvis løftes i form af:

- Afdelinger: indgå i dialog med kommunen og andre aktører om lokal fejring af cykelkulturen, planlægge cykelture langs dele af den kommende tour-rute mv.
- Hovedbestyrelsen: understøtte tværgående samarbejde om Tour de France arrangementer, gennem aktiv deltagelse i debatten være med til at sikre, at hverdagscyklingen bringes op ifm. Tour de France.
- Sekretariat: Undersøge interessen blandt fonde, sponsorer og samarbejdspartner for at gennemføre større arrangementer i forbindelse med Tour de France, indgå tæt dialog med tour-sekretariat og andre interessenter, sikre medieinteresse for koblingen mellem hverdagscykling og professionel cykelløb.

8. Cykling som bidrag til den grønne omstilling

Cyklen er en vigtig del af løsningen, hvis Danmark skal nå sit klimamål om at reducere CO₂ udledningen med 70% i 2030. Det gælder både i forhold til reduktion af udledningen fra persontransport, hvor mange af de daglige bilture kan erstattes af cyklen, og i forhold til udledning fra varetransport, hvor EU-finansierede studier viser, at en stor del af varelogistikken med fordel kan flyttes fra varebiler til elladcykler. Alligevel fokuseres der ofte alt for ensidigt på, at løsningen transportsektorens udledning er, at elbiler skal erstatte benzin- og dieslbiler. Vi er nødt til at udfordre bilens magt, flytte bilister over på (el)cyklen og give danskerne en genvej til fremtidens klimavenlige og bæredygtige samfund. Udfasning af fortidens fossilbiler skal kombineres med andre tiltag, der kan iværksættes og implementeres hurtigt. Cyklistforbundet vil derfor lægge endnu mere pres på myndigheder, politikere og meningsdannere for at sikre, at cyklings potentiale i den grønne omstilling ses og udnyttes.

Dette indsatsområde kan eksempelvis løftes i form af:

- Afdelinger: Indgå i samarbejde med andre lokale aktører om tiltag og aktiviteter, der sætter fokus på klima og bæredygtig transport, eksempelvis klimaarrangementer, cykelparader mv., pege på muligheder i kommunen, hvor varetransport oplagt kan foregå på cykel
- Hovedbestyrelsen: Sikre videndeling på tværs af organisationen om klimarettede tiltag og klimaarrangementer, bidrage til at budskabet om cyklen som middel til klimaforbedringer kommer bredt ud også uden for de gængse cykelkredse.
- Sekretariat: Aktivt deltage i og opsøge muligheder for at fremhæve cykling som en del af løsningen på klimaudfordringerne, være proaktive i forhold til at sætte cyklen på dagsordenen i medierne og i politiske sammenhænge, hvor klimaet er omdrejningspunktet og cyklen en del af løsningen.

9. Kommunalpolitikere og kommunale forvaltninger

Cyklistforbundet står stærkt i det landspolitiske billede, hvilket senest har ført til etablering af Cykelvæksthuset. På det kommunale niveau – og især uden for de store byer – er Cyklistforbundets synlighed og indflydelse ganske varieret og helt afhængig af, hvorvidt de lokale afdelinger har interesse for og kræfter til at tage kampen/dialogen med kommunalpolitikere og embedsværket. Hovedparten af investeringer i bedre forhold for cykling besluttet på kommunalt niveau, og cyklister (=potentielle medlemmer) er især optaget af de problemer, de møder i deres dagligdag. Derfor vil Cyklistforbundet frem mod kommunalvalget i 2021 arbejde målrettet på at informere og bearbejde kommunalpolitikere og forvaltninger særligt i cykelsvage kommuner, således at disse får øjnene op for, hvordan cykling kan bidrage til at løse udfordringer med sundhed, trængsel, miljø og klima.

Dette indsatsområde kan eksempelvis løftes i form af:

- Afdelinger: Mere erfarne afdelinger hjælper andre afdelinger fx ved at dele eksempler på henvendelser til kommunen, som kan genbruges andre steder, invitere byrådsmedlemmer, kandidater til byrådet eller cen-

trale embedsfolk på cykeltur eller til debatmøder, arrangere valgmøder/debatmøder gerne sammen med andre foreninger med fokus på grøn omstilling, sundhed, børns bevægelse eller lign

- Hovedbestyrelsen: Sikre videndeling på tværs af afdelingerne, opfordre afdelinger i samme region/område til at mødes og udveksle erfaringer om arbejdet med det kommunale niveau
- Sekretariat: Rette henvendelse til alle kommuner på borgmesterniveau med overordnet information om betydningen af cykling, fortsat arbejde for at sikre statslig medfinansiering til kommunal cykelinfrastruktur via statslige cykelpuljer. Informere afdelingerne, hvis der er problemstillinger i deres område, som det kunne være relevant at bringe op med kommunen.